

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXII. ÉVFOLYAM • 692. SZÁM

6.

2018. JÚNIUS

LÁSZLÓ NOÉMI

A magasban

A ház, a domb, a lomb, a hegy
magasból szinte egyre megy.

Erre egy út, arra egy út,
középkeresztben összefut.

Az erdő gyapjúfolt, a tó
villódzó, fénylő, ringató.

A folyó játékos szalag,
két partján rétek alszanak.

CSEH KATALIN

Június

Szent Iván hava, nyárelő,
meleget, fényeket érlelő,
nap sugara fodrosodik,
fellegecske bodorodik.

Virágos réten, trallala,
kibomlott a szél hajfonata,
erre-arra leng végig a tájon,
érezem, csak érzem,
de nem látom.

Napisten hava, június,
várod, te is szóhoz juss.
Égi pásztor, csillagnyáj,
Pipacsruhás, karcsú nyár.

A nyár integető messzeség,
csillámló víztükör, erdei ösvény
és homokvár. Játsszatok, fürödjetek,
kiránduljatok, csak ne kuksoljatok
a szobában, és ne lóggjatok a világhálón,
a rajzfilmekben.
Boldog, mozgalmas
vakációt kívánunk!

KISS LEHEL

Madár- szemmel a világ

Madárszemmel a világ:
icicipici katicák
– pedig házak teteje,
van piros és fekete.

Madárszemmel a világ:
szalagok és karikák
– pedig tavak, patakok,
hátukon a Nap ragyog.

Madárszemmel a világ
csupa zöld és csupa ág,
integető messzeség;
fent is föld, és lent is ég.

Madárszemmel a világ:
kerek szépség, puhaság
– pedig fészek, kicsike,
más nem látja senki se.

MÁRTON JÚLIA

Arany reggel

A nap a fára néz, nevet,
Szitál rá arany fényeket,
A fa a napra néz, kacag,
És lenget arany ágakat.
A csúcsán feketerigó,
Csőrében arany trillaszó.

Nyaralás

Teliholdas éjszaka volt. A szoba plafonig telt ezüst derengéssel. Teofil, a törpe dallamosan horkolászott ágyában. Terka, a felesége egy elragadóan kellemes álomban bolyongott, míg a horkolás fel nem ébresztette.

– Ébredj, Teofil! – rázogatta férje vállát morcosan.

– Mi bajod? – értetlenkedett a törpe félálomban.

– Az, hogy pont egy álombeli nyaralás közepén ébresztett fel a horkolásod – szólt szemrehányóan Terka.

– Aludj gyorsan vissza, hátha folytatódik – motyogta Teofil, és tovább fújta a kását.

Terka lehunyta a szemét, de elkerülte az álom. Csak forgolódott ágyában.

Reggel Teofil jókedvűen ült asztalhoz unokájával, Tulival. Terka nyugősen tett-vett körülöttük.

– Mi a baj, Nagymama? Megint fáj a láb a csúztól? – kérdezte Tuli.

– Rosszul sikerült a nyaralásom, kisunokám – panaszolta Terka.

– Milyen nyaralásról beszélsz? – csodálkozott Tuli.

– Hát az álombeliről. Mert másról álmodni sem mernék. Honnan telne nekünk utazásra, nyaralásra? – sóhajtotta. – De álomban szigetem is volt, éppen akkora, amiről a vízbe lógathattam a lábam, míg nagyapád horkolása fel nem ébresztett.

– Ne búslakodj, Nagymama, ha megnövök, építek egy hajót, s felfedezek neked egy igazi szigetet – vigasztalta Tuli.

– Attól félek, nincsenek már felfedezetlen szigetek – szólt közbe Teofil – Hacsak...

– Hacsak... – kérdezte egyszerre Tuli és Terka.

– Hacsak nem jönnek létre újak... – folytatta tétován Teofil.

– Már megint fantáziálsz, Teofil! Lásunk inkább munkához – tért vissza Terka a jelenbe.

– Elmegyek gyékényt vágni – jelentette ki Teofil.

– Végre! – derült fel Terka. – Elrongyolódott a gyékényszőnyegünk, s a falvédőt sem ártana kicserélni. Csak attól félek, neked kell mindezeket megszőnöd, mert göröcsöl az ujjam a csúztól. Ha álomban bár egy kicsit áztathattam volna a sós tengerben, biztosan kevésbé fájna...

– Készíthetek neked sós vizes fürdőt – ajánlotta Teofil.

– Nem sokat ér.

Az erdő nedves és árnyékos. Csúz és

köszvény terem benne. Egy napfényes sziget lenne az igazi – mondta vágyakozón Terka.

– Hm – hümmögött magában Teofil, majd elővett egy gomolyag jó erős kötelet, és elindult a gyékényrétre a láphoz.

Útközben hallgatta a madárkoncertet, szeme az eget kémlelte.

A láphoz érve belevetette magát a gyékényvágásba. Este felé a kévét a közeli tisztásra cipelte.

– Mit kezdesz ezzel a gyékényhegygel, Teofil? Akár öt házat is kikapátázhatsz vele. Nagyvásárra viszed? – kíváncsiskodott Terka.

– Majd meglátom – felelte Teofil, és hozzákezdett a szövéshez.

Olyan gyorsan haladt, hogy pár héten belül a kör alakú gyékényszőnyeg már majdnem beborította a tisztást. Tuli boldogan szökölt rajta.

– Nagytata leszönyegezi az erdőt, nem kell többé sárban járnunk – újságolta Terkának.

– Csak nem hibbant meg ez az ember? – ijedt meg Terka.

Közben Teofil irányt váltott, és a szőnyeghez körkörösén egy keretet is szőtt, melytől alkotása egy óriási kenyereskosárra emlékeztetett.

– Ősszel megtöltjük avarral, és egész télen ugrálhatunk benne – lelkesedett Tuli.

Teofil kitapasztotta művét agyaggal, s ezt követően egy ideig a tisztás felé sem ment, hanem új mániájának élt: széles vásznakot szabott, varrogatott.

– Lehet, hogy vitorlákat készít – mondta Tuli nagyanyjának. – Tudod, a hajóra, mellyel felfedezzük majd a szigeted.

De Terkát már nem érdekelték férje furcsaságai, folyton csak révedezett.

Egy vasárnap reggel Teofil későig aludt. Amikor felkelt, ráérősen kortyolgatta teáját.

– Csomagoljatok, mert elutazunk – szölt ünnepélyesen.

– Hová, Teofil? – lepődött meg Terka.

– Nyaralni.

– És mivel? – faggatta Terka izgatottan, miközben összekapkodta a legszükségesebb holmit.

– Majd meglátod. Ott áll a tisztáson.

Terka a kíváncsiságtól fájó lábáról is megfeledkezett. Úgy szaporázta lépteit, hogy Teofil és Tuli alig bírták követni.

A tisztáson a hatalmas gyékénykosár tele volt sós vízzel, és a közepéből egy kerék mészke magaslott ki. A kosár szélét hosszúszerű kötelek kötötték össze egy fölöttük napként virító, óriási léggömbbel.

– Ez egy mesterséges tó! Nem utazásról, nyaralásról beszéltél az imént, Teofil? – szölt Terka csalódottan.

– Csoibanj csak bele, és meglátod... – biztatta Teofil.

Amikor már mindannyian a kosárban lubickoltak, és Terka leült a mészke-re, Teofil meggyújtotta a hőléggömb alatti gázpalcot, és a kosár lassan emelkedni kezdett.

– Szállunk, repülünk! – örvendezett Tuli. Terka szédülten ült a kövön.

– Látod, anyjuk? – mondta Teofil, amikor már az erdő fölött lebegtek. – Teljesült a kíváncságod: van saját szigeted, itt repül a sárga hasú nap alatt. Süttesd, áztasd magad kedvedre, s

garantálom, hogy pár napon belül úgy elszáll belőled a csúz, mint a csíz.

SIKÓ-BARABÁSI ESZTER

A Nap ruhája

Egy nyári reggelen Sára kinézett az ablakon.

– Milyen fakó ma a nap, alig látszik – csodálkozott.

A Nap restellte ezt, mégsem válaszolt. Másnapra azonban fakóbbá vált. Harmadnapra még inkább elhalványult. Az emberek bátran felnézhetek az égre délben is, mert nem sértette a szemüket az erős fény. Nézték hát a napot, fejüket csóválták, és vállukat vonogatták. A harmadik nap éjjelén Sári furcsa hangra ébredt. Valaki messze, nagyon messze mintha sírdogált volna. Sári kipattant az ágyból, és az ablakhoz futott.

– Telehold van – nézegette a tompa ragyogású korongot. Egyszer csak hátrahőkölt meglepetésében. Az ég másik szegletéből ugyanis a félhold sarlója kacsintott rá gúnyosan.

– Nahát, két holdunk lett – kiáltott fel.
– Én nem telehold vagyok, hanem telenap, vagyis Nap – szólalt meg a kerekesebbik az égbolton.

– Naaap? De te mit keresel ilyenkor szem előtt?

– Nappal nagy a zaj, nem halljátok meg, amit mondanék.

– De hát mit akarsz mondani?

– Azt, hogy segítséééég – próbált meg kiáltani a Nap.

– Szívesen, de hogyan segíthetnék neked? – kérdezte Sári.

– Hát, először is ide kellene jönnöd. De ez lehetetlen – sóhajtott lemondóan a Nap.

– Már hogy lenne az – toppantott Sára akaratosan, amire az ágyából durcásan kikászálódott egy nagy fehér bárány. – Bemutatom a bűvös bárányomat, Gedeont. – Azzal a gyors bemutatást követően úgy, ahogy volt, ibolyás hálóingben felpattant a bárány hátára, s mint a gondolat, kihussantak az ablakon. Egy szempillantásba sem telt, máris a Napnál teremtek. Aranykabátban, aranykalapban, aranycsizmás lábacskaikat lóbálva egy felhőhintán ült az aranyos, dundi naplány.

– Szia Sári, szia Gedeon, Nap Panna vagyok – ragyogtatta mosolyát a pici lányra és a bárányra.

Azok a bámulattól meg sem tudtak szólalni. A sugárzó szépséget nézték egyre. Ahogy nézték, nézték, Sári észrevett valamit: Panna ruhája, de a csizmácskája is szurtos, mocskos volt. Folt hátán pecsét, paca hátán piszok. Hogy tetőtől talpig belettek a koszos. Alig volt rajta egy zsebkeendőnyi tiszta rész.

– Panna drága, mi történt a kabátkáddal? – vont a kislány kérdőre Nap Pannát.

– Hát észrevettétek – legyintett búsan a naplány. – Lám, hiába ragyogtattam rátok legfényesebb mosolyomat, mégis meglátátok a kabátomon a pecséteteket. Ez az én nagy bánatom. Nem tudom, mivel koszolom mindig össze magam. Az igaz, néha letörlöm a vándormadár lábáról az út porát, egy szösi lány arcáról felszededgetem a szeplőt, vagy gyorsan felszárítok egy-két pocsolót, hogy a gyerekek játszhassanak.

Miközben mesélt, Sári sebtiben kicsavart egy kis felhőszivacsot, és sikálni kezdte Pannát. Gedeon meg a gyapjával szépen szárazra dörgölte.

– Sajnos ez nem elég, ettől nem leszek ragyogó – mondta búsan Nap Panna.

– Hogyhogy? – ütközött meg Sárink.

– Az egyedüli, ami tisztít, az a szép szó. Régen az emberek úgy tudtak örülni minden sugaramnak! – Látja szomszéd, de szép napunk van – rikkantottak egymásnak. A gyerekek énekeltek nekem. Szeretetüktől egyre jobban ragyogtam. De most...

– Mi van most? – szakította félbe a búsongót Sára.

– Most örökké elégedetlenkednek. Ha kibontom a hajamat, hogy minden szála simogassa arcukat, akkor gyorsan bekenik magukat, nehogy hozzájuk érhessek! Ellopják a sugaraimat, pedig nem kellene, adom én azt özönnel, csak néha szólnának hozzám kedvesen! – kesergett a Nap. – Nem örülnek már nekem. Ezért aztán, ahogy a piszok belep, egyre gyengébb leszek, s érzem, hogy hamarosan teljesen eltűnök.

– Hát jó. Akkor most dicsérni foglak csutakolás közben – mondta Sári, s újra kezdte a tisztogatást.

Végre látszott is, hogy a foltok alatt milyen ragyogó Nap Panna ruhája. De jaj! Nemcsak sziporkázott, hanem égetett is. Bizony Sári kapkodhatta a kezét, valahányszor hozzáért. A torka is kiszáradt a forróságtól.

– Panna, ne haragudj, nem tudlak tisztára mosni – csüggedt el a kislány.

– Jaj, Sári, most menned kell, itt az idő, már int a Hold. Fel kell kelnem...

Így aztán Sári hazaszállt bűvös báránya hátán. Pont jókor bújtak ágyba, mert akkor lépett be anya jó reggelt kívánni. Sári már pattant volna ki, hogy a nyakába ugorják, de moccanni sem bírt. Sőt, a szemét sem tudta kinyitni, annyira gyengének érezte magát.

– Ó, kedvesem, hiszen te tűzforró vagy – aggódott anya.

– Jól vagyok – akarta kiáltani Sára, de csak egy halk nyöszörgés tellett tőle.

– Várj, teszek borogatást – sietett ki anya a szobából.

Közben Samu is felébredt, és megállt a kislány ágya mellett.

– Anya, ne hozz mást, csak a furulyádat!

Ettől anya úgy meglepődött, hogy kérdés nélkül teljesítette kislánya óhaját.

– Most játssz rajta Sárinak – kérte Samu. Így hát anya furulyázott, s a hangok, ahogy kibújtak a furulyából, ezüstös cseppeként lebegtek a kislány felé. A bőréhez érve szétfolytak, és hús páncéllá dermedtek rajta. A kislány felnyitotta a szemét. Mosolyogva nézett anyára.

– Látom, jobban vagy, de azért ágyban kell maradnod! Még játszom inkább nektek – könnyebbült meg anya.

Zenélgetés után olyan derűsen telt az idő, mint általában. Csak Sári nézett fel néha aggodalmaskodva a napra.

Leszállt az éj. Sári nyitott szemmel feködött az ágyban. Várt. Csakhamar meg is hallotta az erőtlenséget. A Nap újra megjelent az éjszakában. Nosza felpattant Gedeonra, s már nyargaltak is Pannához.

– Aranyos Nap Panna, hétszerte szében ragyogsz, mint tegnap – köszöntötte Sári, s neki is állt napot fényezni.

Most aztán izzhatott az aranykabát, ahogy csak akart! Sárít páncélja védte a forróságtól. Hajnalhasadtáig dolgozott a kislány és a bárány. Sári dicsérő dalokat

dudorászott, miközben Gedeon az éjszakai pihenés fontosságát taglalta zsembesen. Végre sikerült minden foltot eltüntetniük. Nap Panna arca felderült.

– Köszönöm nektek, hogy újra ragyoghatok – azzal Sári feje búbjára nyomott egy nappuszit.

– Mennem kell, barátaim, jó napot kívánok nektek! – kuncogott a pajkos napleány, Sári pedig még hosszasan integetett neki Gedeon hátáról.

Másnap délig aludtak. Félve nézett fel az égre a kislány, de azonnal megnyugodott. A napkorong vakított. Úgy elbámészkodott, hogy nem is hallotta, ahogy apáék beszélgetnek a konyhában.

– Figyeld, hogy a lányunk haja egyre világosabb? Ma reggel egészen szőkének láttam – mondta anya.

– Hm, a végén lesz még egy aranyhajú gyermekünk. De pompásan ragyog a nap, gyerünk a szabadba! – kurjantott apa, és Sáriék kirándulással ünnepelték a nap megújult ruháját.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

A Nap és a folyó

A Nap ma sápadt üveggolyó,
füst takarja óriástestét,
cipeli szemetét a folyó,
szégyelli, várja az estét.
A parton művirágok nyílnak,
felbomlott az ősi törvény,
palackokból koszorút fon
a sodrásban a fakó holdfény.

A tekergő ösvény

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy sűrű erdő, közepén egy tekergő ösvény. Az ösvény két oldalán volt két fenyő, és alattuk csupa gomba. Ezzel még nem is lett volna baj, de ahogy viselkednek... A fenyők nagyképűek voltak és nagyszájúak, a gombák pedig idegesítőek, folyton nyelvet öltöttek.

Egy nap betelt a pohár. Az ösvény azt kívánta, bár eltűnne minden, majd mérgesen lehunyta a szemét, és mély álomba merült. Másnap gépek zajára ébredt, a fákat kivágták, a gombákat leszedték, és ő egyedül maradt. Következő nap az ösvény szomorúan kelt, remélte, hogy az egész csak álom volt, de legbelül tudta, hogy sajnos nem. Megint gépek jelentek meg, lebetonozták az ösvényt, felújították, de őt még ez sem tette boldoggá.

Csak várt, várt, hátha minden helyrejön, de nem így történt.

Évek múltak el, semmi sem maradt az erdőből. Végül azt mondta magának:

– Elég a várakozásból! Magától semmi nem fog történni! Nekem kell cselekednem, vagy mindennek, amit valaha ismertem, örökre vége lesz.

Azzal elindult, és tekergett, tekergett, amíg egy jótündérrel nem találkozott. A jótündér azt mondta neki:

– Kívánhatsz egyet, de vigyázz, csak akkor fog teljesülni, ha igazán a szívedből szól.

Az ösvény azt kívánta: bárcsak minden olyan lenne, mint régen!

Sűrű köd szállt le, és mire eloszlott, ott látta két oldalán a két fenyőt, a gombákat és az erdőt. Most már nem zavarták sem a fák, sem a gombák. Megtanulta értékelni azt, amije van, és boldogan élt tovább.

Benedek Boglárka, Brassó

AZ OTRANTÓI GYŐZELEM

Két tanéven át 20 Napsugár lapszám-ban meséltem nektek győzelmeink-ről, katonai nagyságunkról. Remélem, lelketekben fénylik néhány név és évszám, hogy büszkék legyetek, és megcáfolhassátok, ha kicsiny és örökké vesztes népek bélyegzik a magyarokat.

Legendás vitészségünk minden korban termett hősokeket, akik előtt még az ellenség is fejet hajtott.

Májusi mesében olvashattatok 1848 egyik csillagáról, akinek ereje és bátorsága még az orosz tiszteket is bámulatba ejtette. Ki volt ő?

Egyik legfényesebb XX. századi haditettünk az otrantói győzelem volt. Azért nem hallottatok róla, mert Horthy Miklós nevéhez fűződik.

A kommunista diktatúra idején kiejteni is tilos volt Horthy nevét. Annyira befekettették, hogy még ma is nehéz tisztán látnunk alakját. Háborús bűnösnek, fajgyűlölőnek bélyegezték, pedig csak igaz hazafi volt, erős akaratú, tisztakezű, nehéz időkben vívódó magyar vezető. 1920-tól 1944-ig kormányozta, a halálból támasztotta és építette fel az országot, amelyet a háború, Kun Béla kommunistái és az idegen hordák

A győztes cirkálók Otrantónál

szétzüllesztettek, a trianoni békediktátum egyharmadára csonkított, megfosztott területétől, lakosságától, vasútjától, nyersanyagaitól. Ebből a reménytelenségből emelte ki a maradék kis Magyarországot Horthy Miklós. Épített, és felelősséggel, bölcsen tervezett. De a második világháborúban ismét minden összeomlott. Német, majd amerikai fogságba került, végül Portugáliába menekült. Itt halt meg röviddel azután, hogy eljutott hozzá az 1956-os forradalom bukásának híre. Tiszta jellemére vall, hogy 24 évnyi kormányzás után vagyona ugyanakkora volt, mint amikor megválasztották.

Az otrantói csata idején, 1917-ben Horthy Miklós az osztrák-magyar haditengerészet sorhajó-kapitánya volt. Ez a szárazföldi erők ezredesi rangjának felelt meg.

Hogyhogya osztrák-magyar? – kérdezhetitek, kis történészeim, hiszen májusi mesém még az 1848-as szabadságharcról szólt, s abban bizony az osztrákok az ellenségeink voltak. Ám fordult a történelem keze, és 1867-ben Deák Ferenc már úgy látta jónak, hogy kiegyezzen Béccsel, és Osztrák-Magyar Monarchiaként békében épüljön az ország. De a „boldog békeidőnek” vége szakadt, s mi az osztrákok oldalán küzdöttük végig, és veszítettük el az első világháborút.

E háború egyik legjelentősebb tengeri csatáját Horthy Miklós vezette, és nyerte meg 1917. május 15-én az Otrantói-szorosban, az Adriai- és a Földközi-tenger között. Az Adriát az osztrák-magyar flotta uralta, de ellenfeleink, az antant szövetséget alkotó angolok, franciák és a hozzájuk átpártolt olaszok hajózárral, víz alatti dróthálók és érintőaknákkal segítségével megakadályozták az osztrák-magyar hajók és ten-

Harcoltak már magyarok Otrantóban!
1481-ben kinek a serege szabadította meg az olasz várost a török hódítóktól? Lapozz vissza egyik korábbi mesémhez: www.napsugar.ro/pdf/koszabosza/gyoztescsataink/kb_kinizsipal.pdf

Horthy a Novara parancsnoki hídján

geralattjárók kijutását a Földközi-tengerre. Horthy feladata az volt, hogy áttörje ezt a hajózárat.

Zászlóshajója, a Novara cirkáló fedélzetről irányította az ütközetet Acton, angol tengernagy flottájával szemben. Május 15-én hajnalban 3 cirkálónk és 2 rombolóhajónk sikeresen elsüllyesztett 12 őrhajót, 10-et súlyosan megrongált, majd két rombolót és két teherhajót semmisített meg. Ezután a Csepel és a Balaton romboló a parti tüzéség oltalma alatt visszavonult a báziskötőbe, Cattaróba.

Horthy három cirkálójára azonban most várt a legádázabb csata. Fél tízkor kezdődött a tűzpárbaj. A 8 km-es távolság túl nagy volt a Novara ágyúinak, ezért Horthy a Földközi-tengeren első ízben mesterséges ködöt alkalmazva közelítette meg az ellenséget. Ekkor a zászlóshajót találat érte. A parancsnoki hídon álló Horthy fején, lábán megsebesült. Amint eszméletét visszanyerte, hordágyon a fedélzetre vitette magát, és tovább irányította a csatát.

A Novara gépházába is lövedék csapódott, s ez végzetes lett volna, de az ütközet ekkorra már eldőlt: az ellenséges hajók visszavonultak, Horthyt ünneplés és ellentengernaggyá való előléptetés várta.

A Horthy vezette osztrák–magyar kötelék a fegyverzet alapján háromszoros, a legénység számát tekintve kétszeres túlerőt

győzött le. Saját hajóveszteség nélkül elsüllyesztett 16, harcképtelenné tett 12 ellenséges hajót. Az ellenfélnek 116 halottja, 48 sebesültje, nekünk 15 halottunk, 31 sebesültünk volt.

Sok-sok monda szól arról, hogy a magyarok mennyire nemeslelkűek és könyörületesek voltak a legyőzött ellenséggel. Horthy Miklós a háború után kitüntetést kapott Angliától, amiért kimentette a súlylyedő brit hajók legénységét.

A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és az igazságért, mint bármelyik nép a világon.
(Albert Camus, Nobel-díjas francia író)

Victor Hugo a hősök nemzetének nevezte a magyarokat. Hősök unokái vagytok, kis vitézeim! Erős gyökerű fának dús a lombja. Gyökereitekből táplálkozzatok, őrizzétek a hősök emlékét, mérjétek hozzájuk magatokat, és ismét legyőzhetetlenek leszünk.

Zsigmond Emese

Havonta 3 díjat!
SOROSI ÉRTÉK

Márciusi megfejtések: Magyarországon 1848. március 15-én tört ki a forradalom. Vezérei: Budapesten Vasvári Pál, Petőfi Sándor, Irinyi József, Jókai Mór, Klauzál Gábor, Nyáry Pál, Pozsonyban pedig Kossuth Lajos. A 13 aradi vértanút 1849. október 6-án végezték ki. Ne feledjük őket: Knezić Károly, Nagysándor József, Damjanich János, Aulich Lajos, Lahner György, Poeltenberg Ernő, Leiningen-Westerburg Károly, Török Ignác, Vécsey Károly, Kiss Ernő, Schweidel József, Desseffy Arisztid, Lázár Vilmos. **Nyertesek: Szabó István, Dés; Demeter Karola és István, Székelyszáldobos; Koszta Krisztián, Marosvásárhely.**

Buktánovics Buktán

Volt egyszer egy szegény ember, úgy hívták, hogy Buktánovics Buktán. Egyszer csak beállít hozzá Rókáné komámasszony, s mondja:

– Hallod-e, te Buktánovics Buktán, feleségül akarod-e venni a cár leányát?

– Mit beszélsz? Talán bizony megbolondultál?! – mordult rá Buktánovics Buktán.

– Dehogy bolondultam, dehogy bolondultam. Van-e pénzed?

– Van két krajcárom.

– Add csak ide.

Rókáné komámasszony szaladt a cárhoz, s mondta:

– Hallod-e, cár, adj nekem egy félvékást, hadd mérje meg a pénzt az én gazdám, Buktánovics Buktán!

– Nesze, vigyed! – mondotta a cár.

Rókáné komámasszony hazaszaladt, egy krajcárt beleszúrt a félvékás hasadékába, s szaladt vissza a cárhoz:

– Hallod-e, cár, adj egy vékást, mert nem elég a félvékás!

– Nesze, vigyed!

Uccu, szaladt Rókáné komámasszony, egy krajcárt ennek is beleszúrt a hasadékába, aztán rohant vissza a cárhoz.

– Na – kérdezte a cár –, mind megmérted a Buktánovics Buktán pénzt?

– Mind. Most pedig add feleségül a leányodat az én gazdámnak.

– Jól van, hát csak hozd ide azt a Buktánovics Buktánt.

Szaladott a komámasszony, meg sem állott hazáig.

– Hamar, hamar, Buktánovics Buktán, öltözz fel szaporán!

Hiszen nem kellett ahhoz sok idő, hogy Buktánovics Buktán felöltözzék. Csak úgy lógott róla a rongy, mikor a cárhoz elindultak. De tudta a komámasszony, hogy mit csinál. Amint egy iszapos tó mellé értek, Buktánovics Buktánt belelökte, csupa iszap lett a ringyes-rongyos ruhája.

– Na, most bújj a bokrok közé – mondotta a komámasszony –, s várj meg ott engem.

Azzal elszaladt a komámasszony a cárhoz, elmondta, hogy járt, mint járt a gazdája, kölcsönözzön neki hamar egy ruhát, mert különben nem jöhet a városba. Szaladt vissza a ruhával, egykettőre felöltözött a gazdája, úgy mentek a cár palotájába.

Még látni sem látott Buktánovics Buktán ilyen fényes ruhát, nemhogy rajta lett volna; nem is vette le a szemét róla, folyton a ruhát csudálta.

– Hallod-e – kérdezte halkán a cár a komámasszonyt –, mért néz mindig magára Buktánovics Buktán?

– Szégyelli magát, soha életében nem viselt még ilyen ócska ruhát. Add oda neki a húsvéti ruhádat – mondta a komámasszony, azután Buktánovics Buktán füléhez hajolt: – Ne nézd mindig magadat, te szamár!

Buktánovics Buktán most körültekintett a szobában, a szeme megakadt egy aranyozott széken, s le nem vette róla.

– Miért nézi mindig azt a széket? – kérdezte halkán a cár a komámasszonyt.

– Azért, mert nála ilyen székek a fürdőszobában vannak.

A cár egyszeribe kidobatta a széket a szobából, komámasszony pedig odasúgott Buktánovics Buktánnak:

– Ne nézd mindig a széket, nézz ide meg oda.

No, de már ideje volt, hogy a házasságról beszéljenek. Hiszen nem kellett erről sokat beszélni, egykettőre megtartották a lakodalmat, s amikor vége volt, felrakták három hajóra a cárkisasszony celebráját, a fiatal pár is felült a hajóra, de még a cár is nagy kísérettel, s elindultak Buktánovics Buktán országába, mely valahol a holdban lehetett, mert a földön nem volt, az már szent igaz.

Csak komámasszony nem ült hajóra, ő a parton előreszaladott. Amikor aztán már

jó messzire jártak, egyszerre csak felszaladott komámasszony egy magas hegy tetejére. Annak a hegynek a tetején volt egy nagy kőház, s ahhoz a kőházhoz, akár hiszitek, akár nem, rettentő nagy ország tartozott. Gyorsan beszaladt a házba Rókáné komámasszony, s hát az egyik szobának szegletében ott ásítózott Sárkányovics Sárkány, a kemencepadkán Hollóvics Holló, s mellette begyeskedett Kukuriku-Kakasovics Kakas.

– Ó, ó, ó – sápítózott a komámasszony –, mit csináltok ti itt, szerencsétlenek! Hát nem tudjátok, hogy mindjárt itt a cár, s porrá égetteti a házatokat?

– Jaj, jaj, jaj, mit csináljunk, hova bújjunk?

– Kukuriku-Kakasovics bújjon a hordóba, Hollóvics Holló a ládába, Sárkányovics Sárkány a szalmazsákba – rendelkezett a komámasszony.

No, elbújtak mind a hárman, s amint megérkeztek a hajók, komámasszony a hordót is, ládát is, a szalmazsákot is a tengerbe dobatta, aztán a cár kisasszony drága celebráját a házba felhordatta.

Így lett végül felesége, háza, országa, mindene Buktánovics Buktánnak.

Aki nem hiszi, járjon utána!

DÖME ZSUZSA

Kuty napló

Ebcsont beforr

Saját kárán tanul az okos – szokta mondogatni Kisgazdim. Igazat adok neki. A kutyaélet farkastörvényeit kinek-kinek magának kell megtapasztalnia.

Amikor pár hónapos koromban Vera először vitt sétálni, még nem tudtam, hogy a többi eb felségterületéhez nekem semmi közöm sincsen. Csak amikor Sósék kutyája jól megkergetett, döbrentem rá, hogy messzebbre merészkedtem a kelleténél. Kötőfékemből kibújva elmenekültem, úgy futottam előre, mint a nyúl.

– Szégyen a futás, de hasznos – dicsért meg Kisgazdim, amikor látta, hogy a Sósék

rettegett kutyáját testhosszal megelőzve hála Istennek épségben hazáérttem.

A saját bőrömon tanultam meg azt is, hogy csak a kerítésen belül vagyok én az úr. Amikor egyszer egy óriási ebet a kapunk előtt szeleburdiságomban megtámadtam, ijedtemben azonnal bepisiltem. De már ciki lett volna visszakozni, ezért inkább rendületlenül ugattam tovább. A nagy kutya kioktatóan morgogott valamit, majd méltósággal elvonult, én meg megszégyenülten kullogtam vissza az udvarunkra.

A másik kalandomat is megbántam, mint a kilencet kölykező kutya. Egyszer a Rumi út 97. szám mindig harciasan ugató őrzőinek egészen közlőrl, a kapu rácsán keresztül jól odamondogattam. Kár volt. Alaposan helybenhagytak. Miközben orrom földre csorduló vérét a járda aszfaltjáról nyalogattam, Kisgazdim így vigasztalt:

– Ebcsont beforr.

Amikor legközelebb arra vitt az utunk, mindenáron át akartam iszkolni a túloldalra, Kisgazdim azonban nem hagyta, hogy megfutamodjak.

– Aki éjjel legény, legyen legény nappal is! – hangoztatta, és hősies helytállásra kényszerített, ami abból állt, hogy őt előzékenyen belőre engedtem, én pedig a dühös ebektől a lehető legmesszebbre kerülve, pille léptekkel, láthatatlannak képzelve magamat úgy osontam el a ház előtt, mintha a környéken sem jártam volna soha.

– Ebcsont beforr – mondta Kisgazdim akkor is, amikor macskakergetés közben egy autóval karamboloztam. Az ütközés következtében nem szándékos repülést hajtott végre, majd sikeresen landolva tovább üldöztem a macskát.

– Ebcsont beforr – nyugtatgatom magamat most én is, miközben kitartóan nyalogatom a farkaskörmöm körül begyulladt hátsó lábikrámat.

Úgy látszik, már megint Verának kell eljőnnie hét végén, hogy felfedezze legújabb bajomat, és kijelentse:

– Márpedig ezt a kutyát minél előbb orvoshoz kell vinni.

Kutyakötelesség

Aséta a nap fénypontja, érdeklődésem örökös, mindenkori középpontja. Körülötte forog a világ, hozzá igazítom az időt: tegnap sétáltam, ma is sétálok, holnap is sétálni fogok.

Kisgazdim szerint azt képzelem magamban, hogy ők azért születtek erre a földre, hogy engem sétáltassanak. A Kisgazdim ebben téved. Én ezt nem hiszem, nem gondolom: százszázalékosan biztos vagyok benne. Emlékeznek Voltaire művére? Pangloss mester okoskodása szerint „orrunk azért van, hogy legyen min hordani a szemüveget.”

Nagyjából ezen alapszik az én filozófiám is. Eszerint ez a világ minden világok legjobbika, amelyben nekem van a legeslegjobb dologom, mert gazdáim, akik azért jöttek a világra, hogy engem imádjanak, nap mint nap sétáltassanak, valóban szeretnek, és mindennap el is visznek barangolni. Na, nem mintha egyedül nem találnék el akárhova. Ismerem már Szombathelyt, mint a tenyeremet. Tudom, hol laknak a barátaink, a rokonaink, a kutyahaverok, hol, milyen virág illatozik, melyik fa tövét mikor tisztelte meg egy általam ismert vagy ismeretlen eb, melyik városrészben mikor szállítják el a kukartartályokat, merrefelé szeretnek settenkedni a macskák, hol vannak a kutyafuttatók, rétek. Rendszerint arrafelé veszem az irányt.

A póráz természetesen a látszat kedvéért valamelyik gazdim kezében van. Szerencsére mindannyian a demokratikus vezetési stílus hívei. Én az önhatalmú vezetést képviselem. Ha válaszút elé kerülünk, rendszerint én döntök. A kívánt irány felé fordulva képes vagyok percek alatt makacsul ácsorogni, míg gazdám ekképpen nem szól:

– Na, jó. Mehetsz!

Fürgére fogom akkor az iramot, de sajnos nem mindenki tudja tartani velem a lépést. Vérmérsékletének, edzettségének, hangulatának vagy az időjárásnak megfelelően bandukol, húzatja magát Kisgazdim, korához képest öregesen csoszog a gazdim, sportosan lépked Vera, s rugalmasan igazodik rakoncátlan lépteimhez Nóri. Nagy öröömre újabban Attila is beállt sétáltatóim táborába. Ha ő is velünk tart, akkor tóhoz, erdőbe, távoli, ismeretlen tájakra megyünk túrázni. Hurrá!

Sétából nekem sohasem elég, de családom ideje, türelme és teherbíró-képessége sajnos véges. Mikor már annyira kifogynak a szuszából, hogy vánszorogni is alig tudnak, megértően szót fogadok, s jóleső érzéssel kanyarodok haza: már megint teljesítettem a kutyakötelességemet: tettem valamit szeretteim testi-lelki egészségéért.

Eltelt ez a nap is... A kutya se ugat utána! Holnap is lesz nap, holnap is lesz séta. Levezetésként még futok egy-két kört az udvarunkon, ugatok egy sort, kortyolok a vizemből, aztán elégedetten hajtom álomra buksi fejemet.

Ez a nap sem múlt el séta nélkül!

DERÜLJ, DERÜLJ!

KÜKORELLY ENDRE

Süt a nap

*Mi kék az ég! Mi zöld a föld!
Zöld a föld, kék az ég,
tavasz van...*

(Petőfi Sándor)

Süt a napocska,
idő nem ócska,
szép párás,
príma időjárás,
máris
vidámabb tőle a város,
nem szomorú, nem is pocsék,
na még
ilyet!
Az ember szinte megijed,
mi kék
az ég,
mi zöld a szandálom,
mi minden van nyáron!

ZSIRAI LÁSZLÓ

Türellem

Medvehonban, Bundapesten
roppant forró ám a nyár,
mégis minden medve resten
téli bundájában jár.
Afrikai vidám majmok
szoktak ezen nevetni,
hogy a medvék bundájukat
képtelenek levetni.
A mézhegyi állomáson
megjegyzí egy öreg gyík:
– Ezt a medvebundát nyáron
csak a majmok irigylik.
Kényelmetlen, furcsa helyzet,
de a medvék türelme
akkor sem csorbulna őszig,
ha száz majom fülelne.

BERTÓTI JOHANNA

Mi az?

Találós kérdések
madaraknak

Olyasmi, mint egy madár,
mégsem az, habár
miközülünk bárkinél
magasabbra száll.
Méretre akár egy bálna,
tolla vas, merev a szárnya.
(Repülő)

Aki oda bekerül,
élete megkeserül.
Nem tudni, mi a nyitja,
nem más mint a
(Kalkka)

Takaros kis faház,
ki éhes, ott tanyáz.
Benne szalonna, magkeverék,
Mindenféle finom eleség,
mi szem-csörnek ingere.
Lakomázzunk egyet! Gyere!
(Madáretető)

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Nyaktekercs

Ha félrebillentem fejem,
Ferde lesz az életem.
Ha tolltaréjam borzolom,
Gondterhelt a homlokom.

Délebédnyi rovarom
Lent mereng az avaron,
Vacsorányi hangyáim
Esti dombok lankáin.

Ha fa kérgére lapulok,
Nem látnak meg a pelék,
S tavasz, nyár ha letelik,
Messze délre repülök.

JÁNOSI ANDREA rajza

TÓTH ÁGNES

A fess nyest

Leszállni készül már az est,
És útra kél a kicsi nyest.
Aprócska bajszát megfeni,
Fehér mellényét felveszi,
Fessnek kell lenni, nincs mese,
Este várja nyest-kedvese.
De tegnap, hogy eső esett,
Az út szélén egy tócsa lett.
Apró tükör az ég alatt,
A nyest meg épp arra szalad.
S hogy megpillantja önmagát,
Felhorkan: – Jaj, nahát, nahát,
E nyest szebb, mint a kedvesem.
És lángra kap szerelmesen.
Úgrál a szív, megáll az ész,
Vízből a nyestlány visszanéz.
Tetszik a fiúnak, nincs mese,
Kéri, legyen a kedvese.
Kis bók, kis csók, kis szájcücsör,
De kiszárad a víztükör.
S hogy elillan a nyest kedvese,
Véget ér e kis nyest-mese.

Rokonok egymás közt

Zebrák, csacsik, ne vitatkozzunk, az okos enged, a szamár szenved!

– Mama, elengedsz a pizsamapartira?
– Igen, ha az oroslánkölyök nem lesz ott.

Kisköpe

Márciusi megfejtések: Zsákbamaczka – amiről nem tudjuk, mit tartalmaz, vagy mi lesz az eredménye; porcica – por és szöszmös; macskaszem – fényvisszaverő lapocska; macskazene – fülsértő kornyikálás; macskaköröm – idézőjel.

Nyertések: Zabán Klára Anna, Kisszántó; a zilahi I. Maniu Iskola III. osztálya; az ivói IV. osztály.

Az állatkertben találkoztak a rokonok: a ló, a zebra és a szamár. Egy ideig bizalmatlanul méregették egymást, majd a ló nyihogva a zebrához fordult:

– Miért viseltek állandóan ilyen feltűnő, fekete-fehér csíkos pizsamát? Hiszen ez kilométerekre ellátszik! Ezért festik az emberek is csíkosra az utakon az átkelőhelyet, és ezért nevezik zebrának.

– Akármilyen hihetetlen is – dobbantott a zebra –, hazánkban, az afrikai szavannákon színünk teljesen beleolvad környezetünkbe, s így ellenségeink nem vesznek észre.

– És miért vagytok mindig ilyen szép gömbölyűek? Még soha nem láttam sovány zebrát – iázott kissé irigyen a szamár.

– Hát azért, mert mi magunk keressük meg magunknak a harapnivalót, és nem bízunk táplálásunkat az Emberre, aki néha annyira sajnálja a takarmányt, hogy a lóból gebe lesz.

– Na-na-na – nyihogott ingerülten a ló –, ne feledjük, hogy a gebékből lesznek a táltosok, ha parázzsal etetik őket.

– Ez csak olyan mesebeszéd! A ló sohasem eszik parazsat – billegette nagy fülét a szamár.

– Csak tudnám, miért vagytok olyan büszkék?

– Hát azért, mert nekünk van családfánk, vagyis nevezetes őseink. Több elődünk olyan híres volt, hogy nevüket megőrizte a történelem. Caligula császár Incitatus nevű paripájának márványistállót, elefántcsont-szerszámot, bíbortakarót, drágakövekkel ékesített nyakláncot adományozott, sőt egy palotát is, személyzetel együtt. Kis híján konzullá nevezte ki – nézett végig büszkén hallgatóságán a ló.

Milyen híres magyar lovakról hallottatok?

**Havonta
3 díjat!**
SORSAJÁRÁS

– Az emberek azt mondják, hogy az a császár bolond volt – iázott vígan a szamár.

– Az lehet, de a világhódító Nagy Sándor nem volt az, mégis várost nevezett el Bukephalosz nevű lováról. Az emberek az írói képzeletet is szárnyas paripaként ábrázolják, melynek Pegazus a neve – nyihogta a ló tüzes szemmel, lobogó sörénnyel.

– Hát családfa ide, családfa oda, azért nem áttalottatok velünk közös utódot létrehozni, amelynek öszvér a neve – kacagott a szamár.

– Az mit sem változtat a tényen, hogy a szobrászok, festők a királyokat és hadvezéreket lóháton és nem szamárháton örökítették meg.

– Azért mégis volt valaki, aki Virágvasárnap szamárháton vonult be Jeruzsálembe: a Megváltó – mondta szerényen a szamár. – Az emberek úgy tartják, hogy ennek emlékére viseljük a hátunkon és vállunkon a kereszt jelét.

Erre már a ló sem tudott mit válaszolni, s az állatok szelíden lehajtották a fejüket.

BITAY ÉVA

(Napsugár, 2006. június)

Csak azt nem értem, miért nem velem reklámozzák a fogkrémeket

Mit gondol...

a nyúl? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A CICA? HÁT A KISEGÉR?

A márciusi képünkhöz érkezett ötletekből:

– Pszt! Csend! Itt a vacsorám. – Egér létemre fel kell húznom a nyúlcipőt.

– Terülj, terülj, asztalkám! Jaj, még eliszkol ez a fürgé ebéd!

– Hová futsz, Okos Lajos? Azt hiszed, nem veszlek észre?

– Egérke, kérlek, segíts, húzz fel, már nem bírom magam tartani!

– Fent az egér, lent a macska. Segítesz felkapaszkodni?

– Ahol egér van, ott laptopnak is kell lennie. Írok egy levelet a barátnőmnek.

– Bújócskázunk? Hát ipics-apacs, egérke!

- Fuss az életedért! Játsszani van kedvem.
- Előbb az evés, aztán a játék. Vagy rosszul tudom?
- Nini, egy egér! Kérek a gazdimtól láthatatlanná tevő cseppet.
- Milyen lehet a kisegér sajtburgerrel?
- Fordulj el, nem tudok enni, ha valaki néz!
- Odamenjek, vagy te jössz ide? – Bekapjálak, vagy te kapsz be?

Demeter Karola és István, Székelyszáldobos; Géczy Erzsébet Zsuzsa, Székelyudvarhely; Zabán Klára Anna, Kisszántó; Koszta Krisztián, Henter Jónás, Marosvásárhely; a nagyváradai Szacsvey Imre Iskola IV. J osztálya; a zabolai III. B; az ivói IV.; a szilágybagosi III. B; a lövétei IV. A; a maroskeresztúri III. B; a szamosújvári III.; a bogdándi IV. osztály.

Kvak és a viráglakó karolópók

Induljatok
felfedezőútra,
kis barátaim!

Eljött a nyár, a vakáció, a nagy felfedezések ideje. Jó lenne, ha minél gyakrabban mennétek a szabadba: kertbe, parkba, rétre, és lerajzolnátok, milyen élőlényekkel találkoztok. Hiszen a természet sok-sok kicsi lakója ott rejtőzik a közeletekben, nyilván a pókok is.

Ki fél közületek a pókoktól? És vajon milyen pókokat ismertek?

Képzeljétek, valamelyik nyáron, amikor a réten sétáltam, egy apró virágon valami különös pillantottam meg: egy kis fehér pókot nagy zsákmányával. A külseje nem volt félelmetes, riasztó, sőt, remekül illeszkedett a virágok gyönyörű színéhez, és ez nem is csoda, hiszen ő a viráglakó karolópók.

Mint minden pók, kiváló akrobata, pompásan tud egyensúlyozni akár a szélben táncoló virágon is a nála sokszor jóval méretesebb zsákmánnyal.

Ezzel az ügyes kis pókkal Európa-szerte találkozhatunk a napsütötte, virágos réteken és kertekben. Mivel virágokban lakik, számára házhoz megy a zsákmány. Szívesen fogyaszt mindenféle rovar, amit a pollenben gazdag virágok színükkel, illatukkal odavonzanak. Mohóságával sajnos kárt okoz, hiszen megöli a beporzást végző rovarokat. Még a méhecskék is áldozatául eshetnek. A viráglakó karolópók az egyedüli a pókok közül, amelyet kártevőként tartanak számon.

A lánypókok színe fehér, a fiúké barna, a mintázatuk pedig változatos. Nem lepődtem meg, amikor megtudtam, hogy a karolópókok színváltoztatásra is képesek – ezt folyékony sárga

3

festékanyag kiválasztásával érik el. Szükségük van arra, hogy időnként változtassák külsejüket, mivel viráglakásból viráglakásba költöznek, és alkalmazkodniuk kell az új otthonhoz.

Amint az 1. képen látjátok, épp egy lepke került a karolópók étlapjára, a 2. és 3. képen pedig zengőlegyet fogyaszt.

De persze nemcsak a karolópók különleges és érdekes élőlény, a természet rengeteg apró teremtményét figyelhetitek meg, ha a szabadban barangoltok. Nem kell messzire elutaznunk, hogy felfedezőkké váljunk.

Induljatok hát! Szeptembertől pedig, remélem, ismét együtt csodáljuk, óvjuk a titkokkal tele természetet. BRRREKKK!

Jövő tanévben is várom természettel kapcsolatos rajzaitokat!

Írta, rajzolta, fényképezte KOVÁCS RÉKA RHEA

Nagy Kriszta Beáta,
Marosvásárhely

Imre Kincső,
Kolozsvár

Szabó Hanna,
Szilágycseh

Babrik Viktória
Brigitta,
Nagyvárad

Rejtvénypályázat

A vakációban játssz sokat a szabadban, és olvasd minél többet. Az egyik rejtvény megfejtése egy szabadtéri játék, a másiké egy vidám olvasnivaló, írja Veress Zoltán. Szeptemberben újabb izgalmas rejtvényekkel várlak benneteket!

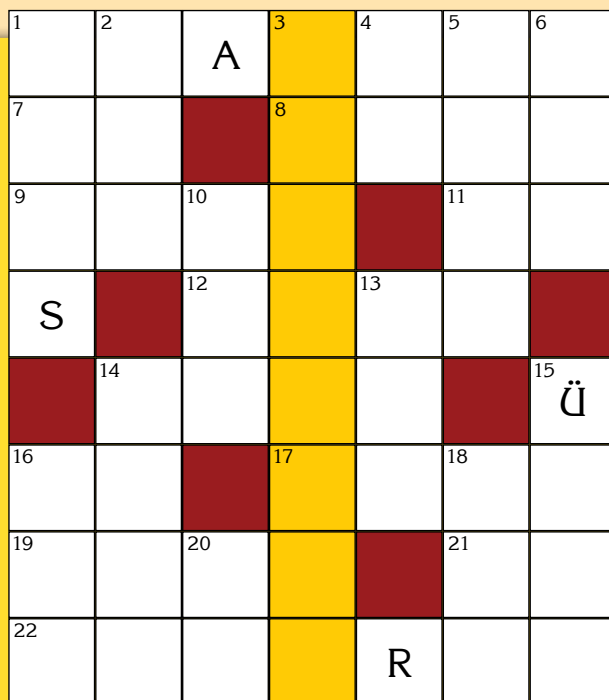
A Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. Régi rúdfejszer
7. Ellenben, ám
8. ...-útfélen, mindenütt
9. Növényi zsiradék
11. Biztató szó
12. Kárt okoz, pusztít
14. Szőlőinda kapaszkodásra való része
16. Régi Aladár monogramja
17. Rövidnadrág idegen szóval
19. A kenyérsütő mester
21. Kies a közepén!
22. Örvénylik, hömpölyög

FÜGGŐLEGES

1. Tartozása van
2. Talál
3. A megfejtés
4. Keresztül
5. Kárt okoz, pusztít
6. Dunna páratlan betűi
10. Menyasszony
13. Nos betűi, keverve
14. Kerti szerszám
15. Tüzérségi alegység
16. Tesz
18. Folyó spanyolul
20. Esztendő

VAJNÁR ILONA rejtvényei

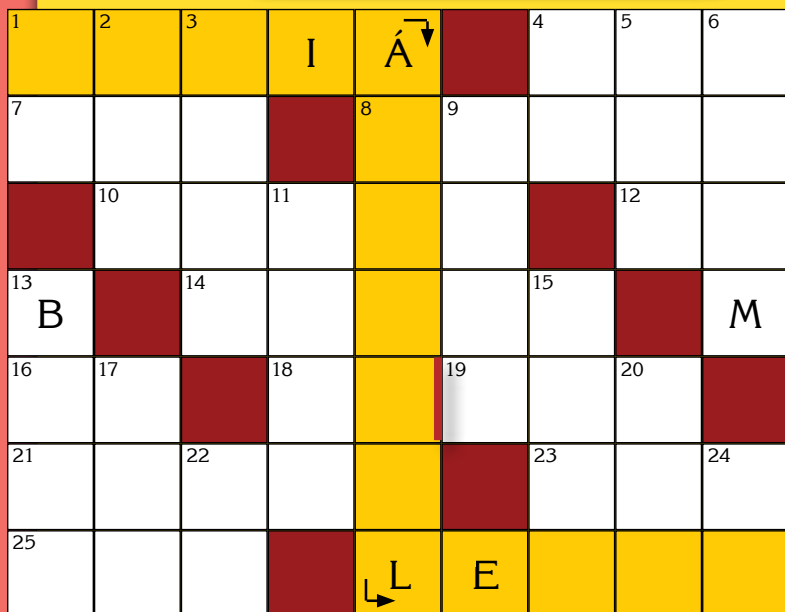
VÍZSZINTES

1. A verses mese címe
4. Erre a helyre
7. ERO
8. Afrikai kutya-szerű dögező
10. Arc oldalnézete
12. Tiltószó
14. Fejvédő
16. Ónodi László monogramja
18. Kakukkfarak!
19. Végül pakol!
21. Női név
23. Református, rövidítve
25. Eleven

FÜGGŐLEGES

1. Magad
2. Időmérő szerkezet
3. Kicsi a ..., de erős
4. Ladikvég!
5. Skandináv nép
6. LM!
9. Forma
11. Kör része, illetve újságban megjelent írás
13. Gyümölcsös szeszesital
15. Szinte teljesen kormos!
17. Talál
20. Farmermárka
22. Férfi párja
24. Fodor Nándor monogramja

Nagy Csilla,
Aranyosgyéres

Találd ki!

1

Kabai Péter, balászfalvi olvasónk rejtvénye:

1. Öreg
2. A végén halk!
3. Kapni szeretne
4. Nem ül
5. Orosz uralkodó
6. Tömegesen pusztít
7. Időmérő szerkezet

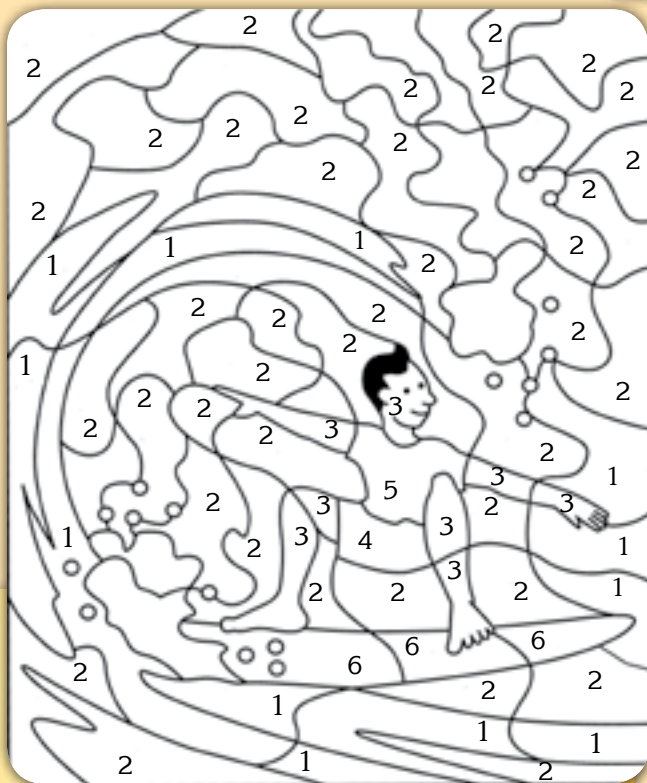
KIKAPCSOLÓDÁS
Könczey Elemér
karikatúrája

Bolondos névnapár

Barátnő: Haveronika
Édes kisfiú: Bonbonifác
Dutyiba zárt hölgy: Rabigél
Hiányzó diák: Lógáspár
Piaci kofa: Kosára
Vidám srác: Örvendel
Afrikai fiú: Banándor
Dicsekvő legény:
Nagyzoltán
Jóétkű férfi: Zabálint
Kerti munkát végző férfi:
Kapál
Sietős kislány: Hamari
Falánk fiúcska: Bődön
Cinikus bácsi: Kajános

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

2

Színezd ki a rajzot a számozás szerint.

3

Egészítsd ki a vízszintes sorokat hat fagyifajta nevével. A sárga kockákból fentről lefele kiolvasható a hetedikféle fagyí nevé.

Nyertesek

A márciusi rejtvény pályázat megfejtése: Gyümölcsoltó Boldogasszony; Sándor, József, Benedek.
Nyertesek: Karda Szilvia, Csíkszentdomokos; Orbán Andrea, Kibéd; a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum III. A; a marosvásárhelyi N. Bălcescu Iskola III. C osztálya; a pusztadaróci IV. osztály.

		S		K	I
		Ó			
P		SZ	Á		A
	K	A			E LL
	M		GY	O	
			Á	L	A

Májusi megfejtések

1.

2. Meglepetés
3. A pincérre rácsukódott a liftajtó; zsiráf áll az ablak előtt; mexikói család biciklizik; Mari néni krumplit szed.

Korán keltem!

4

Hogy hangzik a kis manó második mondata? Szavanként állítsd össze az összekevert betűkből.

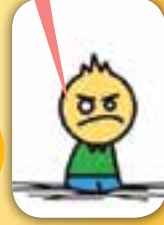
....

L O H

Z A

NY R ?!
A A

MASZAT-MŰVÉSZ és a DIGITÁLIS RAJZ

A számítógép forradalmasította a grafikusok, festők, rajzolók munkáját. Ma már annyira kézenfekvő mindenki számára a számítógép használata, hogy Maszatművészként arra gondoltam, ideje kicsit ismerkednünk a digitális rajztechnikákkal is.

A legtöbb számítógépes rendszerhez tartozik olyan program, amellyel fényképekre rajzolhatunk, színezhajjuk és szerkeszthetjük őket. Ilyen a Microsoft Paint és a Photoshop program is. Ezek segítségével rajzolhatunk szabad kézzel is, létrehozhatunk geometrikus mintákat, választhatunk színeket, kialakíthatunk saját színárnyalatokat és betűkkel is kombinálhatjuk a képeket.

Egérrel nehézkes a rajzolás, hiszen azt egészen másként tartjuk, mint a hagyományos ceruzát vagy ecsetet. Ezért a digitális rajzhoz kifejlesztettek egy speciális tollat és rajztáblát. Amit a digitális rajztáblára rajzolunk, megjelenik a képernyőn. Lehet ecseteket választani, színeket, sablonformákat, és lehet mozgatni a már megrajzolt elemeket, ha nem tetszik valaminek a helye.

Várjuk digitális technikával készült munkákat!

Napjainkban már az okostelefonok képernyőjén is lehet rajzolni, illetve képeket szerkeszteni – az ujjaddal. Ez is digitális rajznak számít. Bár egyszerűnek tűnik, digitális technikával is csak megfelelő felkészültséggel, tehetséggel készülhet értékes alkotás.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Havonta 3 díjat!

1

Maszat Művész márciusi, akvarellről szóló tanítását ügyesen alkalmazta **Kacsó Brigitta**, Marosvásárhely (1), a négyfalusi Zajzoni Rab István Líceum II. osztálya (**Tóth Eszter** munkája – 2), a lövétei IV. B osztály (**András Kamilla** – 3). Mindannyian jutalmat érdemelnek.

2

3

Szólj, szám!

A Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő nagybányai országos döntőjébe 16 negyedikes csapat jutott be:

Brassó, Áprily Lajos Főgimnázium, IV. A; Csíkszereda, József Attila Iskola, IV. SbS;

Kézdivásárhely, Nagy Mózes Líceum, IV.;

Turóczi Mózes Iskola, IV. A; Kolozsvár, Apá-

czai Csere János Líceum, IV.; Kovászna, IV. C;

Kraszna, IV. C; Magyarlapád, IV.; Marosvásár-

hely, Bolyai Farkas Líceum, IV. K, T. Vladimi-

rescu Iskola, IV. C; Nagybánya, Németh László Líceum, IV.;

Nagykároly, Dr. V. Lucaciu Iskola, IV. C; Nagyvárad, Szacs vay Imre Iskola, IV. D; Székelyudvar-

hely, Benedek Elek Pedagógiai Líceum, IV. SbS, Móra Ferenc Iskola, IV. C; Szováta, S. Illyés

Lajos Iskola, IV. A.

Szólj, szám! pályázatunkra 150 negyedikes csapat nevezett be. Közülük a legkitartóbbak, összesen 62 negyedik osztály NYELVŐR-DÍJAT kap a Napsugártól.

Olvassátok el honlapunkon, kik ők: www.napsugar.ro

Márciusi megfejtések: 1. abonament – bérlet; kursza – járat; kalorifer – fűtőttest; bazin – medence; hoki – jégkorong; tréning – képzés, edzőruha; pix – golyóstoll; karióka – filctoll; príza – csatlakozó; kompjúter – számítógép; monitor – képernyő; tablett – táblagép; sztik vagy USB – tárce ruza, adathordozó; internet – világháló; sopingol – vásárol; dídzsé – lemezlovas. 2. Nem még megyek – nem megyek; veszem a buszt – busszal utazom; elveszítettem a vonatot – lekéstem a vonatot; adok egy telefont – telefonálok, felhívlak; jobban ennék tortát, mint spenótot – szívesebben, inkább ennék...; két hét után indulunk – két hét múlva indulunk. 3. Forradalom – revolúció; színház – teátrum; úrhajó – rakéta; világűr – kozmosz; távirat – telegram; röplabda – volley; rendőr – polisz, milicista; merülőforraló – termoplonzson; tárce ruza – sztik, USB. **Nyertesek:** Barabás Eszter, Székelyudvarhely; a gyergyóditrói III. A; a körtvélyfái III. osztály.

Szó-móka

– Képzeld, elejtettem egy nyulat – mondja a vadászatról hazatérő férj a feleségének.

– Remek! Hol van? – kérdi a feleség.

– Mondom, hogy elejtettem!

.....

– Hová viszik a beteg nyuszt?

– A nyúlambulanciára.

Lapunk munkatársai közül ezúttal **Orosz Annabella** grafikus-illusztrátorral ismerkedhettek. Ebben a lapszámban a 8–11. oldalon is láthatjátok munkáit.

Kicsi koromban nagyon szerettem mindenre firkálni, például anyukám orvosi könyveibe, új baktériumformákat, jó kis lila golyóstollal. Volt egy darab fal a nappaliban, amelyet telerajzolhattunk a bátyámmal. Aztán megmutatta bátyám az aszfaltkrétát, az volt az igazi nagy kaland; amíg a kréta tartott, telerajoltuk apa nagy zöld garázsát kalóztervekkel, virágokkal, lovakkal és kutyákkal. Volt az udvaron egy piros garázs is, de azon nem látszottak olyan szépen a színek. Apa nem bánta, minden nagy

eső után a csonkig elrajzolt krétáink valahogy megnőttek, és kizöldült a garázs.

Amikor megjelentek az első számítógépek, nem hittem, hogy valaha is velük fogok dolgozni, olyan elérhetetlen volt számomra: nem elég rajzolni tudni, még a programok kezelését is meg kell tanulni?! De végül megtanultam, gyakoroltam, mert a reklámügynökségnél, ahol dolgoztam, ez nélkülözhetetlen volt. Használat közben rájöttem, hogy ez is csak egy technika arra, hogy megvalósítsak egy ötletet, egy elképzelést. Az illusztrációim ma már zömükben számítógépen készülnek.

Levelező

Éljen a nyár, a szünidő!

Tudjátok-e, hogy a régi falusi életben a nyár a legkeményebb munkák ideje volt, a tél a pihenésé, a multságoké. Iskolába akkor is télen jártak a gyerekek, mert nyáron szükség volt a segítségükre a ház körül, a kisebb állatok legeltetésében, sőt a mezőn is.

Ti se lézengjetez naphosszat tétlenül, ne nyomkodjátok még laposabbra a telefonotokat, inkább segítsetek szüleiteknek, utána pedig a jól végzett munka örömevel játszatok – csapatban és a szabadban! És persze olvassatok!

Kőszabósza várja leveleiteket. Akik mostanában írtak nekünk: **Eghet Zoltán**, Torja; **Dotterer-Kiszely Patrik**, Temesvár; **Barabás Eszter**, Székelyudvarhely; **Murvai Johanna**, **Sibian Márk Flórián**, Szatmárnémeti; **Albert Zsombor**, Kolozsvár; **Siklódi Abigél Tünde**, Borszék; **Demeter Karola Emma és István**, Székelyszáldobos; **Orbán Andrea**, Kibéd; **Miklós Andrea**, Csíkszentdomokos; **Asztalos Ágota Mária**, Lele; **Kovács Zsófia Vera**, Avasújváros; **Zdroba Nicoleta Denisa**, Érkörtvélyes; a zilahi I. Maniu Iskola III.; a debreceni Kölcsey Ferenc Iskola III. C; a szatmárnémeti Református Gimnázium IV.; a gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola IV. A; a marosvásárhelyi R. Guga Iskola IV. C, a G. Coşbuc Iskola III. B és C, a L. Rebreanu Iskola IV. E osztálya; a marosvécsi IV. B; a málnásfürdői III-IV.; a baróti IV. B és C; az árpádi III.; a zabolai III. B; a szilágybagosi III. B; a nagyajtai IV.; a mezőcsávási IV. B; az aranyosgyéresi IV. C; a mezőfelei IV.; a küküllőszéplaki III., IV.; a nyáradszeredai III.; a lövétei IV. B; a csikmenasági III.; az erdőszentgyörgyi III. C osztály; küküllővári, bogdándi, seprődi, választói olvasóink.

• Nemsokára kezdődik az **illyefalvi Napsugár tábort**. 26 év alatt 1300 kis olvasóink és 300 tanító kapta tőlünk ajándékba ezt az egyhetes, élménydús nyaralást. Aki volt már ott, rögtön ráismer a **csíkszentdomokosi Opra Evelin** képregényének jeleneteire. Vajon az idén kik táboroznak velünk?

Minden szerkesztő álma: egy kolozsvári kislány Napsugár-keresztretjvényt fejtett a buszon. Az utasok is segítettek, hátha kész lesz a megfejtés, mielőtt leszállnának. A jelenetnek **Lészai Emőke**, kolozsvári óvó néni volt szemtanúja.

• **Kátai Judit** tanító néni nyáradszeredai negyedikesei a szentimrei Büdösfürdőről küldték mosolygós csoportképüket és a mókás utcatáblákat.

● **Árpádról** hetente érkeznek csodaszép gyermekmunkák. **Bunău Irén tanító néni** szorgos harmadikosai a víz világnapjára mosolygó és segítségért kiáltó vízcseppekből készítettek koronát.

● **A magyargyerőmonostori** összevont osztályba csupán öt gyerek jár. **Hover Judit tanító néni** *Böngésző* címmel havonta izgalmas feladatlapot szerkeszt, hogy jobban megértsék a Napsugárt. Honlapunkon ti is megtaláljátok ezeket: www.napsugar.ro/mirejoanapsugar.php. Hány kérdésre tudtok válaszolni?

● **A szalárdi Pitypang Néptánccsoport** másodízben mutatkozott be Budapesten az Országházban a Családi Napon, amelyet a Kárpát-Medencei Családszervezetek Szövetsége rendezett – írta **Kőrösi Mária tanítónő**, a csoport vezetője.

● **Sipos Tünde tanító néni hadadnásdi** harmadikosai nem karneválra, hanem állatmesék előadásához készítették az álarcokat.

● **Benedek Elek** biztató tekintetében kapaszkodhattak a **szentábrahámi Mesemondóverseny** mesélői. Talán ezért sikerült olyan színvonalasra a 24. évada ennek a meseünnepnek – írta **Antal Margit magyartanár** a szervezők nevében.

NYÁRI MESTERSÉGEK

A dési kisdíákok nyáron is találkoznak, együtt kézműveskednek, sportolnak, kirándulnak Czirmay Júlia, Pávai Erika és Réti Ágnes tanító nénivel. Tányérban hullámozó tengerük, festett köveik tavalyi emlékmorzsák.

Mag Ottilia lövétei másodikosai együtt dolgoztak napokon át, amíg elkészült a fiúk vára és a lányok babaháza. Gyűjtsetek „építőanyagokat”, és lássatok hozzá ti is.

György-Nagy Kinga és György Éva tanító nénik mezőcsávási kisdíákjai az ollóval bánnak mesterien. A virágot két nagyobb négyzetből vágják, hajtogatták, ragasztották, a pillangót egy kicsiből.

Türelem és aprólékos, pontos munka kell ahhoz, hogy a színes papírcsíkok virágokká, pillangókká pöndörödjenek. Székely Ágnes, székelyudvarhelyi olvasónknak türelme is, ügyessége is volt hozzá. Íme a csodás eredmény.

Ballag már a...
Mostanában nemcsak az egyetemet végzők, az érettségizők, hanem a nyolcadikosok, a negyedikesek, sőt a nagycsoportos óvodások is ballagnak, legtöbbször tarisznyával, vándorbottal. A nagykárolyi 1-es Napköziből Márkus Katalin óvó néni küldte a vidám ballagási kitűzőt. Készítsétek el ti is a negyedikeseknek szalagból, kartonból.

Tárt karokkal várod a nyarat és a barátaidat? Készítsd el **Szilágyi Mária tanító néni** osztályának ajtódíszét, amely a **nagyváradi Szacsvey Imre Iskolába** hívogatta a gyerekeket.

Bak Márta tanító néni kisdíákjai a **kolozsvári Zenelíceumban** szivacs-csal, az ujjukkal és filctollal festették az aranyló pitypangmezőt.

Mielőtt megszáradna, hurkapálcával húzz vonalakat a vastagon papírra kent alapba, majd az ujjaddal pötytyöld a vízvilágot – üzenik **Major Melinda tanító néni** válasszúti kis művészei.

Nem komor a fekete sem, ha élénk alapra festesz vele, és színessel emeled ki a legfontosabb részeket. Ezt a rajzötletet **Szakács Anikó tanító néni** székelyszenterzsébeti diákjaitól tanultuk.

Tudsz-e úszni? Matyi matróz megtanít. Ragaszd kartonra, vágd körül, a derekát csúsztasd bevágott parafa dugóba. Átellenben szúrj a dugóba fogpiszkálót, annak a másik végére pedig gyurmagolyót. Hogy ki ne csússzon, dróttal erősítsd mindezt a dugóhoz. Sem szél, sem hullám nem tudja felborítani.

Irkafirka

A tanító nénim nagyon kedves,
Megért és nagyon lelkes.
Én meg eleven vagyok,
De szeretni is nagyon tudok.
A román óra gyötredelmes,
Próbálkozom,

de nehezen megy.
A matekkal jobban állok,
Anyanyelvből is hibázok,
De a tanító néni nem adja fel,
Harcol értünk,

s küzd is, ha kell.
Ezért én hálás vagyok,
S köszönöm,
hogy vele tanulhatok.

Bartus István,
Varsolc

Nyáron nagyon meleg van,
Izzadunk az árnyékban.
A fagyit nagyon szeretem,
Nyáron mindig azt eszem.
Idén megyünk a tengerre,
Füzdünk majd ott kedvünkre.
Lehet ott majd homokozni,
Mindenkivel játszadozni.
Nem mondom tovább

a szöveget,
Mert elvitte a cica a nyelvemet!
Benő Vivien, Laczkó Dorottya,
Marosvásárhely

Apuval
horgászunk
a lövétei halas-
tóban, sok halat fo-
gunk. Bedobjuk a
damilt, hoppá, máris
kint van! A parton
szépen lefényké-
pezzük, és vissza-
engedjük. Az-
tán ismét be-
dobunk, és
várunk
a
másik
kapásra.

András Gábor,
Lövéte

Tárkányi Kincső,
Kolozsvár

Ül a madár fenn a fán,
S csiripel is szaporán.
Hangzik a sok gyerekészó,
Tavon úszik a hajó.

Hajóra száll a madár,
S úszik is a tavon már.
Sietnek a gyerekek,
Hogy elkapják a verebet.

A madár bizony elrepül,
S a hajó is elmerül.
Este van már, késő este,
S véget is ér már a mese.
Forognak a kerekék,
Hazamennek a gyerekek.

Pajzos Denisza
Avasújváros

Domboldali ibolya
suttogva hívogat,
küldi üzenetét
nem másnak,
csak magának,
a derű királyának,
a csend császáranak.
No, de ki a császár?
Csak egy mozdulat
számára,
és a táj bíborban jár.
Tanakodik a táj,
ki tette e báját?

Ez a császár biz' a nyár.
Tanászi Beáta
Nyárádszereda

Antal Tímea,
Hadadnásd

Jön, szökken a nyár,
Menekül a hóvirág.
Termést hoz a mákvirág,
Cseresznye érik a fán.
Jön, szökken a nyár,
Nagyapó a mezőn kaszál.
Tarka boci takarmányt vár,
És folytatódik a nyár.

Benedek Melánia,
Kápolnásfalu

Portik Andrea,
Csíkszereda

horogra
akadt,
máris
viszi,

**Mureşan Krisztina,
Szilágyi Levente, Dés**

A Hajnalcsillag beragyogja az egész selyemrétet, mint meleg nap sugara a vak sötétséget. Honnan ered ez a szép csillag, ami melegséget ad a földlakóknak? Ezt a csillagot mindenki ismeri, ki meglátja, soha el nem feleli.

Dobai Emma, Lele

**Szabó Alexandra,
Szatmárnémeti**

**Szabó Zsófia Mónika,
Biliboc Melánia Szende,
Bölon**

Hol volt, hol nem volt, volt egy házikó. Abban lakott az anya, Anikó, az apa, Márkó és a gyerekek: Jankó és Palkó. Anikó olyan lusta volt, hogy minden házimunkát a férje kellett megcsinálnon.

– Bárcsak jönne egy tündér, hogy teljesítse kívánságom! – mondta Márkó.

Hát láss csudát! Egy gyönyörű tündér jelent meg:

– Halljam, mit kívánsz?

– Azt kívánom, hogy a feleségem ezentúl legyen jó háziasszony, foglalkozzon a gyerekekkel, és boldogan éljünk.

Kívánsága teljesült. A lusta Anikóból szorgalmas, jókedvű asszony lett. A családban egyetértés, szeretet uralkodott, és boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Gorbai Eszter, Marosvécs

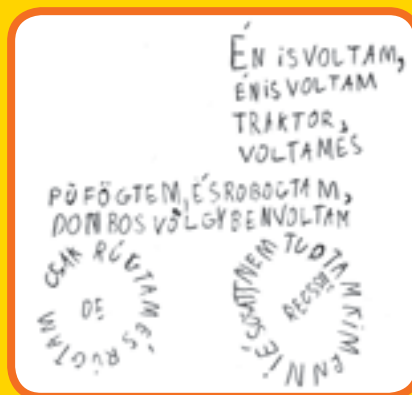
Iskolánk szép, régi, és falunk legszebb helyén, az Olt partján található. Osztályunkban 11 kényes lány és 8 huncut fiú van. Tanítónk András Zsuzsanna. Nagyon szeretjük, mert bájos, és mindent megtesz értünk. Sokat játszunk és mókázunk. A fiúk gyakran bosszantanak minket, de mi sem hagyjuk magunkat. Izgalommal várjuk a Napsugár érkezését. A bélyegeket is szorgalmasan gyűjtöttük, de olvasgatni is szeretünk belőle.

Kívánunk mindenkinek Napsugaras nyarat és élményekben gazdag vakációt!

Sárosy Anna Gyopárka, Madéfalva

Ez a négy év csodálatos volt, sok barátot szereztem, és jó dolgokat tanultam a tanító nénitől. Rossz, hogy búcsúzunk, de továbbra is ebben az iskolában maradunk. Köszönöm ezt a pár évet, gyönyörű volt!

Karácsoni Francseszka, Krasznahorvát

**Mihály Bence,
Lövete**

**Címlap:
KÜRTI ANDREA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuşi nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TypoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓSZÁ ÜZENETEI

Sándor Dániel, Csergő Melinda és Ilyés Ferenc Dániel a székelyudvarhelyi Delfin úszóiskola reménységei. Hetente két alkalommal reggel 6-kor már kezdik az edzést. Emellett kitűnően tanulnak – írta róluk büszkén tavalyi tanítójuk, Székely Emőke, a Tamási Áron Líceumból.

Kovács Tamás, seprődi olvasónk, Tászlávan Melinda volt tanítványa Marosvásárhelyen vízilabdázik. Edzője Ispir Cristian. Csapata, a H₂O Team aranyérmes lett a megyei bajnokságon.

Csapatban frissítőbb a fürdés, izgalmasabb a kirándulás, jobban gurul a kerékpár, vidámabban pattan a labda, fűrgébben szalad a láb. Csapatban szebb a nyár! – üzenik dési olvasóink. Hát keress társakat, és kalandra fel!

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

Szilágyi Tímea dési olvasónkat a februári Napsugárban megjelent Lajstrom című vers ihlette meg, a vers szerzője Bertóti Johanna.

A csíkmenasági harmadikosok az Egyszer volt Budán kutyavásár című Mátyás-mesét olvasták és illusztrálták. Tankó-Erdély Barna rajza.

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

E lapszám támogatói:

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

Ára 4 lej, 400 Ft

